

PRAVILNIK O PREIZKUŠNJI PO NARAVNI SLEDI (PPNS)

1. SPLOŠNI DEL

1. člen

Ta pravilnik zajema preizkušanje psov po naravni krvni sledi in ugotavljanje vedenjskih lastnosti psa na sledi medveda.

Za preizkušanje dela psov po naravni krvni sledi se lahko uporabljajo primeri, ko je bila parkljasta divjad (ali medved) obstreljena pri rednem lovu ali poškodovana pri prometnih ali drugih nesrečah. Divjadi se v ta namen ne sme namerno obstreljevati.

2. člen

Cilj preizkušanja dela psov po naravni krvni sledi je preveriti delovne sposobnosti in značaj psa, kakor tudi povezanost med vodnikom in psom pri delu.

Pse, ki so uspešno opravili to preizkušnjo, vpišemo v poseben seznam, ki ga vodi vzrejna komisija za barvarje pri KZS ter je na voljo vsem zainteresiranim in v rodovnik psa.

3. člen

Na PPNS lahko pristopijo le lovski psi, ki so predhodno uspešno opravili uporabnostno preizkušnjo po krvni sledi za vse pasme lovskih psov. Psi morajo biti zdravi in v dobri telesni kondiciji.

4. člen

Vodniki morajo biti v primerni telesni kondiciji, da so lahko kos napornemu iskanju. Opremljeni morajo biti z vsem potrebnim. Med nepogrešljivo opremo sodi tudi dovolj dolg sledni jermen s predpisano sledno ovratnico, lovsko orožje z naboji in lovski nož.

5. člen

Pri vsakem preizkusu dela po naravni krvni sledi naj se v okviru možnosti poskrbi za rezervnega psa, ki bi lahko nadaljeval s sledenjem, če preizkušanj pes odpove. Rezervni pes naj bo izkušen in rutiniran barvar, ki ima to preizkušnjo že opravljeno.

6. člen

Delo psa na PPNS se ocenjuje v naštetih disciplinah. Za ocenjevanje se uporablja poseben obrazec, ki je kot priloga sestavni del tega pravilnika.

Discipline so:

- A. Delo po hladni naravni krvni sledi:
 - Gonja divjadi
 - Zaustavljanje ranjene divjadi
 - Pokazovanje oz. oblajevanje najdene divjadi
 - Splošni vtis dela psa.
- B. Ugotavljanje vedenjskih lastnosti na sledi medveda

2. OCENJEVANJE:

7. člen

Opravljanje PPNS morata vodnik in sodnik pred sledenjem prijaviti telefonsko VK za barvarje pri KZS ali na KZS. Delo psa na naravni krvni sledi ocenjuje sodnik, ki ima opravljen sodniški izpit za ocenjevanje dela psov barvarjev.

1A. SLED

Za uspešno opravljeno preizkušnjo mora VODNIK PRITI DO PLENA. Če je na koncu sledi najdena že mrtva divjad, mora biti dolžina hladne sledi vsaj 400 m. V primeru, da se ranjena divjad pred psom še dvigne, dolžina hladne sledi ni več pomembna, vendar jo mora pes glasno goniti in zaustaviti.

Čas "počitka" sleda oz. pričetek zasledovanja (iskanja) določi vodnik psa, upoštevajoč vrsto obstrelitve oziroma oceno strelne rane. Pri iskanju obstreljene divjadi je vedno treba stremeti za tem, da ranjeno divjad s strelom usmrtimo čimprej, vendar je s pričetkom zasledovanja treba brezpogojno počakati dovolj dolgo, da bo ranjena divjad izgubila toliko krvi, da bo iskanje čim uspešnejše. Čas "počitka" sleda naj bo v vsakem primeru najmanj 4 ure!

Če nastrela ni mogoče natančno določiti, ga mora poiskati in tudi pokazati pes. Vodnik mora znati iz strelnih znakov (krvi, dlake-strižine, delčkov kosti ipd.) razbrati, kam naj bi bila divjad zadeta.

Pes naj sledi ranjeno divjad mirno, počasi in z nizkim nosom, čimbolj precizno na vseh kljukah, povratnih sledovih ipd.

Zaželjeno je, da vodniku pokaže vsako kri ali druge znake, iz katerih je razvidno, da sta na pravi sledi.

Praviloma se mora sledenje nadaljevati, dokler pes ne najde ranjene divjadi. Predčasno se delo lahko prekine le v primeru, če vodnik in sodnik zanesljivo ugotovita, da gre le za oplazni strel in bi bilo nadaljnje iskanje brezplodno oz. če zanesljivo ugotovita, da pes ne sledi ranjeni divjadi.

V primerih, ko sled poteka prek izjemno težkega terena, ga vodnik s privoljenjem sodnika lahko obide in nadaljuje sledenje na drugem koncu.

Če pes večkrat zaide s prave sledi in sodnik meni, da bo iskanje s tem psom brezuspešno, lahko delo prekine in nadaljuje iskanje z drugim, zanesljivejšim psom.

2A. GONJA

Sledenje poteka do toplega ležišča oziroma dokler se vodnik in pes ranjeni divjadi ne približata dovolj. Tedaj lahko vodnik, psa sprči. Pes mora ranjeno divjad poiskati, dvigniti in jo glasno goniti, dokler se pred njim ne ustavi. Če pes pomotoma požene zdravo divjad, mora gonjo sam čim prej prekiniti in se vrniti k vodniku. V tem primeru vodnik in sodnik skupaj odločita, kako bosta nadaljevala sledenje.

Med gonjo je treba posebej paziti, ali je pes "vido"- ali "sledo"- glasen, in na vztrajnost psa pri gonji. Najvišjo oceno lahko prejme pes, ki je sledoglasno in neprekinjeno gonil ranjeno divjad, dokler je ni uspešno zaustavil ali sam umiril. K oceni se vedno pripíše pripomba "vidoglasen" oziroma "sledoglasen".

Nemi psi (ki nemo gonijo) prejmejo v tej disciplini oceno "0", s pripisom "NEM", in preizkušnje ne opravijo!

Če pes najde mrtvo obstreljeno divjad, ga je potrebno ponovno preizkusiti, če je pes "vido" ali "sledoglasen".

3A. ZAUSTAVLJANJE

Zaustavljeno divjad mora pes glasno in ostro oblajevati ter jo zadrževati na mestu, če je treba tudi z ugrizi, ali jo potegniti na tla. Zaustavljene, a še žive divjadi, pes ne sme v nobenem primeru zapustiti. Usmrtilni strel opravi vodnik takoj, ko je to mogoče.

4A. POKAZOVANJE IN OBLAJEVANJE

To disciplino se da preveriti le v takšnih primerih, ko pride pes sam do mrtve divjadi ali ko ranjeno divjad (npr. srnjad) umiri, pa tudi v primeru, če ranjena divjad med gonjo popolnoma opeša in pogine sama.

Razlikovati je treba pravo oblajevanje mrtve divjadi od lajanja zaradi razburjenja ali celo zaradi strahu pred mrtvo divjadjo. Zato mora pes mrtvo divjad oblajevati vsaj 10 minut, v vsakem primeru pa tako dolgo, dokler vodnik ne pride do njega.

Pri pokazovanju se mora pes čim prej, ko je našel divjad, vrniti k vodniku, ga z značilnim obnašanjem opozoriti, da je divjad našel in ga pripeljati do plena.

8. člen

1B. Ugotavljanje vedenjskih lastnosti na sledi medveda

Vedenjske lastnosti psa na sledi medveda se preizkusijo tako, da sodnik za delo barvarjev na sledi zdravega medveda ugotovi, da je pes voljan slediti zdravega medveda in ga pognati oziroma da sledi obstreljenega medveda. Preizkus psa na sledu obstreljenega medveda se lahko opravi le, če je kot rezerva zagotovljen že preizkušen pes na sledi medveda.

9. člen

USPEŠNOST PREIZKUSA

Pes je PPNS pozitivno opravil , ČE JE VODNIK PRIŠEL DO PLENA in ter dosegel najmanj III. nagradni razred.

Glede na vrsto glasne gonje, starosti sledi in glede na to, ali je bila divjad najdena živa ali mrtva, sodnik določi nagradni razred po naslednjih kriterijih:

I. nagradni razred dobi pes ali psica, ki je uspešno opravil/a preizkušnjo na naravni krvni sledi, ko je sled stara 12 ur in več in je bila najdena divjad živa. Po sledoglasni gonji jo je pes zadrževal na mestu do prihoda vodnika in sodnika oziroma jo je sam umiril.

II. nagradni razred dobi pes ali psica, ki je uspešno opravil/a preizkušnjo na naravni krvni sledi in je sled stara od 4 do 12 ur in je bila najdena divjad živa. Po sledo- ali vidoglasni gonji jo je pes zadrževal na mestu do prihoda vodnika in sodnika oziroma jo je sam umiril.

III. nagradni razred dobi pes ali psica, ki je uspešno opravil/a preizkušnjo na naravni krvni sledi dolgi najmanj 400 metrov, stari najmanj štiri ure, in je bila najdena žival že mrtva. Sled- ali vidoglasnost pa je bila v tem primeru ugotovljena na dahu zdrave divjadi.

Pri določitvi nagradnih razredov morajo biti izpolnjeni vsi zahtevani kriteriji!

10. člen

Uspešno opravljeno preizkušnjo v delu po naravni krvni sledi sodnik vpiše v ocenjevalni list in rodovnik psa skupaj z datumom in navedbo kraja preizkušnje.

Prav tako sodnik o uspešnem preizkusu vedenjskih lastnosti na sledi medveda z navedbo »Opravil preizkus na sledi medveda« vpiše psa v rodovnik, skupaj z datumom in navedbo kraja preizkušnje.

Podatke overi še z lastnim podpisom in štampljko.

Ocenjevalni list in poročilo pa pošlje na KZS in VK za barvarje.

KONČNE DOLOČBE

11. člen

Pravilnik o preizkušnji po naravni sledi je bil sprejet na delnem zboru sodnikov za barvarje 04. februarja 1995.

Spremembe in dopolnitve Pravilnika o preizkušnji po naravni sledi, je sprejel izredni delni zbor sodnikov za barvarje 20. junija 2009 na Čemšeniku in potrdila komisija za strokovna vprašanja KZS 15. septembra 2009.

Ta pravilnik prične veljati 01. januarja 2010.

Predsednik vzrejne komisije za barvarje
Bojan Deberšek l.r.

OCENJEVALNI LIST ZA OCENJEVANJE PO NARAVNI KRVNI SLEDI

PREIZKUS V....., DNE.....

IME PSA:....., VPISAN V SLR:.....

POLEŽEN:....., PASMA:.....

UP OPRAVIL, DNE:..... V:.....

LASTNIK:
(ime, priimek in naslov)

VODNIK:.....
(ime, priimek in naslov)

STRELJANA (POŠKODOVANA) DIVJAD (vrsta).....OB:.....

PRIČETEK SLEDENJA OB:.....ZAKLJUČEK SLEDENJA OB:.....

DOLŽINA SLEDI:.....(m); STAROST SLEDI:.....(ur); DIVJAD ZADETA (poškodovana).....

DIVJAD NAJDENA: živa, mrtva

GONJA: ... sledoglasen, .. vidoglasen, ... nem - (Preizkušnje ni opravil)

ZAUSTAVLJANJE: umiril, zadržal

OBLAJAVANJE / POKAZOVANJE: ... obljavanje, pokazanje

OPIS DELA PSA:.....
.....
.....
.....
.....

NAGRADNI RAZRED: I. n.r. II. n.r. III. n.r.

Kinološki sodnik:
(štampiljka in podpis)

POGOJ: DIVJAD NAJDENA
I.n.r.- nad 12ur, sledoglasen, divjad živa
II.n.r.- med 4 – 12 ur, sledo ali vidoglasen, divjad živa
III.n.r.- nad 4 ure, sledo ali vidoglasen, divjad mrtva

PREJMEJO: KZS, predsednik VK za barvarje, LKD, vodnik
